

Regeringens Tysklandsstrategi tager højde for både sprog og kultur, fastslår Friis Arne Petersen i denne kommentar til interview med professor Per Øhrgaard i seneste nummer af Grænsen

Ikke enten-eller, men både-og

Kommentar af Friis Arne Petersen, Danmarks ambassadør i Tyskland

Professor Per Øhrgaard kritiserer den 10. oktober i et interview til magasinet Grænsen regeringens Tysklandsstrategi for at have et "instrumentelt og snævert" syn på betydningen af tyskkundskaber. Per Øhrgaard mener, at regeringens strategi ikke tager højde for sprogets tætte sammenhæng med kultur og kulturel dannelse. Jeg synes, Per Øhrgaards opsang fortjener en kommentar.

Ingen kan være i tvivl om Tysklands rolle som politisk, økonomisk og kulturel sværvægter. Ikke bare som nabo til Danmark, ikke bare i europæisk sammenhæng, men også internationalt. Det viser historien, og det peger alt – igen – i den aktuelle, globale udvikling på. Derfor har regeringen udviklet en Tysklandsstrategi. Med regeringens satsning på Tyskland skulle flere dele af vores samfund gerne få bedre øje på Tysklands rolle og muligheder. Det at prioritere Tyskland skulle gerne gøre tysk mere aktuelt og relevant.

Ambitionen om at løfte unge generationers tyskkundskaber står ganske rigtigt som et (blandt flere) redskaber til at styrke Danmarks samhandel med Tyskland. Det skal vi være glade for. Regeringens eksplicite satsning på tysk er nemlig ikke blot et rigtigt godt grundlag for at styrke samhandlen med Tyskland. Det er også en forudsætning for at øge det generelle samarbejde og den konkrete kontakt med vores store nabo.

Parret med en god kulturforståelse giver det et godt afsæt for bedre samtale og målrettet dialog – tæt på virkeligheden. Det gælder både inden for politik, handel og kultur. Behovet for den konkrete og virkelig-

hedsnære dialog – på tysk – er der; som ambassadør i Tyskland oplever jeg det direkte. I den tætte daglige kontakt med tyskerne.

GRUNDLAGET FOR DIALOG

Ambassaden i Berlin er hele tiden i dialog med tyske beslutningstagere, politikere, virksomheder, organisationer og enkeltpersoner. Handelssamarbejdet og kultursamarbejdet er her særdeles vigtige omdrejningspunkter, men helt grundlæggende handler vores arbejde om at føre og skabe mere dialog. Og om at skabe grundlaget for dialog. Her spiller både viljen og evnen til tysk en meget stor rolle.

Vi arbejder for gensidig forståelse og formidling af danske holdninger. Dybden og bredden af forståelsen har imidlertid sine klare grænser, hvis den skal opnås gennem andre fremmedsprog end tysk. Her er sprogkompetencerne selvfølgelig helt afgørende. Og ja, også de merkantile.

Den samtale, vi ønsker at føre – hvad enten vi arbejder for større samhandel, med klassisk diplomati eller med public diplomacy – kan derfor bedst føres på tysk. Føres samtalen på andet end tysk, bliver præcisionen og nuancerne i den faglige forståelse af hinanden mindre og risikoen for misforståelse større.

Alle kender den lettelse og også store goodwill, man møder hos tyske partnere, hvis man kan sproget. Det tyske. Som tales af omkring 100 millioner europæere – ikke bare i Tyskland. Større tyskkundskaber er derfor ikke bare en genvej til tillid og velvilje. Det er en måde at vise respekt på gennem den større forståelse

for hinandens kultur og tænkning, som netop sproget giver. Både når det handler om indhentning af faglige input, informationer om tyske samfundsforhold eller om forståelsen af politiske prioriteringer.

KULTURFORSTÅELSE ER VIGTIG

Per Øhrgaard har ret i, at det ikke giver mening at instrumentalisere det tyske sprog med et rent kommercielt sigte. Det ligger imidlertid også langt fra regeringens målsætning. Med sig må man naturligvis også have en kulturforståelse, der i Tyskland blandt andet handler om historisk indsigt, almen dannelse og om forståelse for det store lands regionale forskelle. Netop derfor prioriterer ambassaden også kultursamarbejdet med Tyskland højt.

Konkret arbejder ambassaden med tysk i forbindelse med kampagneprojektet "Er du til tysk?" i samarbejde med Dönerkind og Handelsskolernes Tysklærerforening. Grundidéen er at vække de unges begejstring for tysk, og at unge skal tale til unge. Og at de unge selv kan vælge, om samhandel, politik eller Goethe er støjkilder eller inspirationskilder. Uden at de unges sproglige eller kulturelle horisont bliver mindre.

Hvorfor skal vi lære tysk? Ja, forhåbentlig fordi vi grundlæggende er nysgerrige overfor Tyskland, tyskere og tysk kultur og gerne gør os den umage at komme dem i møde med et fremmedsprog, der faktisk på mange måder er tæt på vores. Argumenterne er mange, og jeg er sikker på, de alle bunder i dyb respekt for sproget. Jeg tror ikke, at der er tale om et enten-eller, men nok snarere og mere om et både-og. ●